

ХАМИД ИСЉАМИ

НИБЕТ ГОРИ

... као у народним песмама, које је Вук сакупио, туга се скрива а на пут се спрема пред зору, уз неумитне сведоке Сунце и месец, и песме ластавице, у време цветања јагорчевине... ”

Предраг Богдановић Ци

... има у његовим песмама нешто од мирноће и језичке срезаности М. Настасијевића што им даје посебан чар и тајновитост... ”

Зоран Вучић

... то није само пуко неговање матерњег језика, то је његово надрастање, као што је, у осталом и са сваком правом поезијом на било ком језику... ”

Др Недељко Богдановић

... уистину има толико лирске мистике у његовим стиховима, посебно оним који фрагментарно нагињу дескрипцији, да читаоцу не преостаје ништа друго него да прихвати такву литерарну замку, ухвати се и поново врати песми коју је већ прочитао... ”

Недељко Терзић

... до сада овај аутор, са својим емоционалним исписом делује као песник сасвим одређеног тематског поља интересовања, са рекли би смо, без претеривња, књижено-програмским ”задатком” да пробуди један одавно заспали језик... не би ли се тиме доказало да горански језик није рецидив словенске групе језика, или још горе некакав његов језички патрљак, већ језик на коме се може и мора стварати књижевност, као особен вид културе једног народа... ”

Славен Радовановић

Дом културе општине Гора
Драгаш, 1997.г

Admir Idrizi
20.06.2018.

Хамид Ислами

НИБЕТ ГОРИ

Admir Idrizi

Дом културе општине Гора

Књига 3

Издавач
ДОМ КУЛТУРЕ ОПШТИНЕ ГОРА

Уредник
ДРАГОСЛАВ ГАЛЕ СТЕВАНОВИЋ

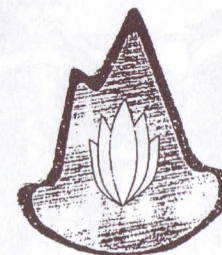
Рецезент
НЕДЕЉКО ТЕРЗИЋ

За издавача
НАИТ ИБРАИМИ

БИБЛИОТЕКА

Г О Р О Ц В Е Т

Другарим,
Шо харцит време седејећи со мене и тијам шо
го исхарциље.

Другарима,
Што троше време седећи са мном и онима
што га потрошише.

www.arhivkrusevo.blogspot.com

УФКЕ НАШЕНСКЕ

(Мухабет со љушца
во љовноћ, на ѓурбет)

Еј, море глушец,
ке најде мене, Горанину,
прак да препираш.
Ама си одбраф:
софра да се најадеш,
чема да се напијеш
постеља да се наспијеш,
собиче да се нагријеш,
свадба да се напујеш,
кућа да се нарадујеш,
чујека да се измухабетујеш.
Желаш.

А ти је за сај
ељи хор ме играш?
Желаш?

Да не ти дошла депеша
Мати ти се слогавила.
Бабета дамла ти го удрила!
Желаш.

Да не ти запаљиље
пљевна насипана,
да не ти изгазиље
љивада загредена,
да не ти украље
крава стевна?
Желаш.

Да не ти опцуаље
матере турско,
да не ти окинаље
уо арнаутцко,
да не ти пљукнаље
кабиље каурско?

Трајеш, уста не отвораш,
Те бољи ели не разбираш?
Еј, море глушец!
Тешке се корке Горске
Ка шо се дбоке снегој Шарске!
Студене се кајнац и Горске
ка шо се слане свзе путничке!
Бегаш.
Ти смрди мрша испотена
Тешка ти је душа натуарена.
Немаш кувет песна да слушаш
Немаш муштина река да прерипаш.
Плајна во срце да носиш.
Еј, море глушец.
Да зн'јеш душа ка се радује
дома, пустиња ка идује.
Нема песна право шо кажује
Ка шо нема око чујечко
ду дип шо се најадуже!
Еј, море глушец,
Фукара ти је видефце.
Малово ти је трчаљиште.
Само је Гора голема
ка душа материна,
само је Гора широка
ка постеља младожењина.
Само је Гора пристала,
ка свза дејкина,
Ка свадба черкина!
Само је Гора блага,
ка јабуко задоцнето,
ка цељивање скришуместо.
Само је Гора мила,
ка биљбиљу самовила,
ка детету сиса материна!
Еј, море глушец!

РАДЕ ПЕСНЕ

*Знају ли они што писање
смајрају разбиргом и бесмислицом
за ужас иишчев
над белином харџије
кад речи одбију
да ђрисићану на смисао.*

Зоран Вучић

ПЕСНЕ МУЈЕ...

Песне мује никој не ге пује
нит 'ге пује нити ге кој чује.

Лафој мује никој не ге слуша
нит 'ге слуша нити зн'је душа.

Ка ће дојде вакат се пујет
коске мује во земња ће плујет.

Ка ће дојде вакат да се чујет
и вучишта ка биљбиљ ће пујет...

песна - пјесма

лафој - речи

вакаш - време

плујеш - шруну

биљбиљ - славуј

мухабетш - разговор

сај - истина, стварно

депеша - шелеграм

дамла - парализа

пљевна - сипаја

кајнак - извор

куветш - снага

видефце - зеница

диш - скроз, сасвим

блага - слашка

скришум - пошано

плушец - миш

НЕМОЖЕМ БЕС ТЕБЕ

песни

Ка ће се напрај кућа
бес темељ
Ка ће доида
мрешка бес ецељ
Ка ће личи свадба
бес тупан
Ка ће фела намас
бес абдес
Ја ће можем бес тебе
Ти ће починеш от мене.

ецељ - смртни час

намас(з) - молитва

абдес - ритуално прање муслимана пре молитве

ТРЧАЉИШТЕ

По лафој трчим
от ћуше во ћуше сртим
(све нанасаћ се вртим)

Окулу душа чембер и
Пот нокћи црне и пенџер и

Бело и Црно
рогој немаје
Врућо и Студено
јено љегало имаје

По лафој трчим
а они бегаје
бегаје...

*трчаљиште - место где се трчи
срћи - завирује, њушка*

БОЉЕС

Немам изин за бољес.

Ка жела камен
Во темељи
А ге бољи мајстори?

Остајте не до пуче!

www.arhivkrusevo.blogspot.com

*изин - дозвола
жела - џлаче*

СВЕ КА НИШТО

Ка имаш јен лаф
зенглиѝ си чујек
ка имаш јен век
фукара си руљек.

Ка имаш песна
небо докачујеш
Со лошо срце
каф замесујеш.

Ка имаш све
Немаш ништо.

зенглиѝ - боѝаѝаш
руљек - беба у ѝовоју
век - животи
каф - блаѝио

РАДА ПЕСНА

За пиљића колај бива
да запујет ка се раде
за дејчића још по колај
да заиграт ка се младе.

За пипчића шо бидује
да докачит лично снце
за бећари још по колај
да отворит дејчко срце.

За млајнеста зар је тешко
да обљече кор хаљишта
за алцета шо бидује
да прељета трчаљишта!

Остајте не да пујеме!

ѝиѝче - садница, младица
колај - лако, једносѝавно
кор - ново, ѝрви ѝуѝ обучено

П И Ш А Н И Ц А

Сшо ѿуша ѿраве

саљ

један

криф

Наѿако свршен

он

ми

је

МИФ

ПИШАНИЦА

Пусула црна мами свзе
крава хубава га јаде вук
пиљѿарка црна не се мвзе
мравје запрене прајт боклук.

Уста каљава мозој тура
жена хубава млогу куће има
рада песма свакој га разбира
софра фукаречка млозина зима.

Путој кафљиве сви ге ходит
Мајчина душица сви га берет
лафој ѿраве за узда се водит
кљетве материне реке не ге перет.

Потоци малове сви ге скакаје
за дејке пристаље сви се тепаје
от акали празне умне бегаје
на деца бес арка сви рипаје.

ѿшшаница - судбина

ѿусула - ѿисамце

ѿшљућарка - кос

млозина - мношѿво

акал - ѿамеѿ, мисао, мозак

умен - ѿамеѿан

арка - зашѿиѿа, залеђина

ДЕЊ ПРЕТ КИЈАМЕТ

Забраздите вакат, препните мерак.
Нађуљсите снадак, врзите нијет;
Напре се баскије ћуљесте, ду век чирак.
Ветар гологлаф, во срце кијамет.

Оседлајте дока, курдисајте ноге.
Ископите башче, врзите цвеће;
Канатамо је катран, от цељезо пологе.
Млајнеста видите, ка ценазе прољеће.

Стегните врфке, учкур врзите.
Заборајте куће, прак рипните;
Утре је акшам пиљића ће мвзете,
Чујек је камен, језик уштипните.

Да је другабашка, Оја да неје таке
Срцево црно нека го кљука је свраке.
Да неје сај, от мене да је ваке
Акалоф блуден нека го пљука је старке.

мерак - љубав, чежља, жеља

ђуљс - мирис, ѿарфем

снадак - сандук

баскија - ексер

чирак - надничар

кијамет - невреме, смак свеиша, судњи час

док - коњ

урфка - узица, ѿершла

ценазе - мршвац

друтабашка - другачије

ваке - овако

МАГАРЕТУ ЗА ХАТАР

Уготви кувет
стегни самар
уксни узда
врзи дамар

Нема желање
Оваја Дуња
све туарење.

Нема починуење
оја Век
све запирање.

Нема рахатлак
оја Чујек
све батлак.

Уготви кувет
стегни самар
уксни узда
врзи дамар!

хашар - ѿошшовање

кувеиш - снага

дамар - вена

Дуња - Свеиш, Земља

рахатилак - мир, задовољство

баишлак - ѿрлавишиина, немаф

СЉИКЕ

1.
Отец гурбет пцује
вола за опаш врзује
девет куће малтеришује
нијена за хајр не бидује
дењој године скакаје
свраке муштина пљукаје
внуци крф
ракаје.

На слика отец се смије.

2.
Мати прет кућа седи
пиљићарка јалова мвзе
бофча не трпи свзе
ћеркем сакатем дар реди
на коприве парљиве седи
разбоћ коске запрене цеди
дакике соној мерујет
пајаци видефце наденујет.

На слика мати се смије.

3.
Деца чвера родене
от саба по умне
от веђа по палаве
от грмеш по шалаве
со фукаралак зараћетее
со пот промењете
со чучке поћуљене
со мераци оврљене.

На слика деца желаје.

хајр - користи, срећа
веђа - муња
чучка - раздељак
гурбет - печалба

ВЕТРОЈ

Кој шо прошоф
шљаканица швркнаф
(ке шо пљукнаф сркнаф)
појак биф
гранке свиф
пипчића искршиф.

Кој шо минаф
дамка остајф
нишан мењаф
гољембиф
корњи кинаф
коприве цунаф.

Кој шо могоф
креч сопнаф
софра препнаф
кољ је вопнаф.

Кој шо трпиф
шија свиф
темниф
трпиф
терљик сошиф.

шљаканица - шамаф

дамка - белет

нишан - младеж

креч - корак

терљик - црни манџил који носе само удаће жене

Поток је река
ка је дождољец рат
море је свза
ка је дакика сахат
пљуканица је кајнак
ка је акал сакат.

Чујек је д'п
ка је темељ дубок
лаф је вук
ка је учкур пљиток.

На сави мти се смје
Д'п мери родене
от сави по уике
от вејг по п'лаве
и г'раг по п'лаве
и г'раг по п'лаве
и г'раг по п'лаве
и г'раг по п'лаве
и г'раг по п'лаве
и г'раг по п'лаве

Тка д'на желаје.

дождољец - даждевњак

дакика - минуџа

пљуканица - пљувачка

д'п - храсиџ

Со године била
веће не је тује
траје коло воденичко
песна не се чује.

Река узива рада
кошута не препната
јасика млајнеста млада
прф ноћ цуната.

Брашно сонује
Вакат се снује
коло воденичко
дете заходује.

Со година била
веће неје тује
брашно от свзе
љеп от катран
Нит било нит бидује.

узива - јечи

КУТИЈИЧИЋАМ

Малова је Ромашова
да собере толку дрва
темава је шума борова
мтна је вода ћорава.

Нека те чува Госпот
от уши магаречке
от очи чујечке.

Дејче је Ромашова
да пребрка све палтиња
да насипе све ћушиња.

Нека те чува Госпот
от акали вучечке
от соној кучечке.

Кољепче је Ромашова
да извади очи врани
Нокћи ги се малове
за шо ги может браћа
ГОРАНИ!

*Ромашова - сведок на суђењу Јосију Бродском
кутијиче - кутијичица, онај који је унушра (шшијун)
палтио - сако*

ПРОЉЕЋЕ

Вљиза во соба
на прсти ходи
Прољеће Азраиљ мој.

Очи от катран
Зби от глокој
Се смије
Инајет тера
Пристафштина штека
На бовного чујека.

Собиче б'боти
коске лајет
ламбе се тресет
саати трајет
јагољика гније
пајаци шкрипкаје.

Вљиза во соба
Азраиљ љут
Прољеће лањско
имаше душа
оја је катиљ
вађа гуша.

*Азраиљ - анђеол смрти
кашиљ - крвник, убица*

КЕ НЕМА НАФАКА

Ке нема нафака
се берет коприве
Црне се чалмице.

Ке нема нафака
миље се смрекуље
гњијет карафиљи.

Ке нема нафака
се садит печурке
хадум се пченице.

Ке нема нафака
ластајце немаје
пујет кукајце
биљбиљи дремаје.

Ке нема нафака
Цигани немаје.

нафака - користи, срећа, ћар
чалмица - жути цвети
хадум - ушкољеник

СО ЗОР ЧУЈЕК

Свакуа глава
Има лице.

Ка шо имаје башче шарене
имаје љиваде изгазене
гробој не напрајене.

Ка шо имаје жене пристаље
имаје млајнесте остајене
кутије локум не отворене.

Ка шо имаје соној хубаве
имаје сабе не дочекане
зидој не омажене.

Свакуа глава има лице
Свакује лице нема глава.

(со)зор - с муком, шешко
локум - райлук

АКАЛ ВО ГЛАВА

Свакуа глава
Има акал свој.

Ка шо има алдер исујење детечко
има желење млајнестечко
туарење коњско.

Ка шо има пиштење мушко
има промењење женско
квнење Нашенско.

Ка шо има шакујење женско
има туарење навожењско
гајље свесефско.

Свакуа глава има акал
Свакој акал неје за глава.

алдерисујење - шала, несџашлук

КОЈ ШО ТРАЖИ ЋЕ НАЈДЕ

Шо тражи Пиље
во куфер бес трошке
Даљ грехум куфер измешало
иљ масус нијет изнијетило?

Шо тражи Куче
во љегало со буе
Даљ грехум љегало избркало
иљ масус синцири исксало?

Шо тражи Чујек
во ветер засипнат
Даљ грехум вакат извакатуаф
иљ масус ДУЊИ се истугаљаф?

Кој шо тражи ће најде
Шо је пишано само ће дојде.

ишље - ишјица

грехум - случајно

масус - намера

засипнаић - ифомукао, без ѓласа

ишугаљање - хвалисавосић

АРГАТИ СЕ БЕРЕТ

Аргати се берет
ВЕК се прај
песне се чујет
лопате баскије кујет.

Мужишта се викат
ВАКАТ се помештује
песне се пујет
ђуљсој синцири снујет.

Жене се врвешкујет
ГОДИНЕ се ткајет
песне се пујет
разбоћи цеф ноћ лајет.

Сватој се берет
ПИШАНИЦА се жени
песне се пујет
вуци се алдерисујет.

Аргати се берет
Песне се чујет...

арґаи - учесник у моди
синцир - ланац

ЗАНАВЕК ДУР ЈЕ ВЕК

Век и вакат
све закаране
кој кого ушнаф
кој кого ћушнаф

Месец и Деница
све засакане
кој кому шукнаф
кој кому мигнаф

Кајнак и вода
све наситене
кој кољку уфнаф
кој кого тепаф

Небо и Земља
све намуртене
кој кого јанаф
кој кого манаф...

сакане - љубав, доидање
шукане - звиждање у њрсте
намуршен - најмурен, нерасположен
ма(х)наф - ударио

БИК СЕФСКИ

Влезоф во село
да биде муш кравем
отец тефчињем
млеко децам.

Ка рикнаф
село затресоф
земња заиграф
мужи исплашиф.

От очи катран бљуаф
от уста огињ фрљаф.

Го заклаџе
(прет Митровдењ)
да биде месо сефско
нафака кућна
свадба млајнесечка.

Краве намуртиф
Тефчиња ражелаф
Ахар и запустиф.

шефче - шеле
а(х)ар - шџала

ВИЉАН

Бучи душа чујечка
трпи мрша вучечка.

Дбојна стара узива
укојна млада рева
Боројна се празава.

На јено место
Инсан и Маљук
колсус сљечене.

(Самовиле во вакат склупчене
године со хуканице исхукане)

виљан - место у Гори
боројна - боровина
инсан - људи, човек
маљук - живошњски свет
колсус - жена у свечаном руху без шерлика
самовила - вила
хуканица - уздах

КА МРЕТ ФУКАРЕ

Кућа омажана,
 бела
 Двор изметен
 паћен
 Душа иљезена
 кљикотна
 Ценазе пружено
 фукаречко

Ка се има хатар
 црно је пот нокћи
 Зат врата метла
 скљембиче бес очи.

Ка мрет фукаре
 дожој желаје
 (со зор нафакаљије)
 перчини растет
 алтани се јалове.

Ка се рађаје фукаре
 траве се косит
 трајет биљбиљи
 нокћи се чешет
 И
 Синцири... Синцири
 (От пајачина пенџери)

кљикошно - сјајно
скљембиче - сиволичица
алишан - злато

СТАРОС ЗА СВЕ КРИФ ПУСТА

Да се затепа је Грмеш и Веђа
 ће бидем натуарен
 шо је небо широко.

Да се закараје Месец и Снце
 ће бидем борчљија
 шо је камен студен.

Да се месоса је Муш и Жена
 ће бидем кабајетљија
 шо је дете малово.

Да се истура Дуња Мамљива
 ће бидем квнат
 шо је Душа дубока.

За све криф
 не испрајен
 ни на Почиваљиште.

борчљија - дужник

кабајетљија - кривац

почиваљиште - место где се одмара мртшав човек пре

сахране

СТАРОС ПУСТА КАЉАВИ УСТА

Ke ће ни хал
дечицава ка ће се учинит мужи
дејчићава ка ће бидет жене

Ke ће ни коске
пртљињава ка ће бидет дбој
тефчињава ка ће се учинит волој

Године изиграа оро
дејчића се учиниа жене
деца нарађаа деца
дпчића докачиа небо
тефчиња претераа зиме...

Амица Руфат још се прашује
Ke ће ни хал
дечицава ка ће бидет мужи
дејчићава ка ће бидет жене...

СТАРОС ПУСТА КАЉАВИ УСТА...

Ка се рађаје фукаре
траве се косит
трајет бизбиљи
покли се дешет

Синцири... Синцири
и др. (најчине пенцири)

уржани - турани

ковачкиа - мадажскиа

Бајбан - муслимански верски предиктор

(х)ал - сшање, йоложсај

ВЕК ЧУЈЕЧКИ СРЧА ЛТВА

Рука тешка
око гладно
акшам мрешка
группче пладно.

Ноге кусе
змије нусе
грди тврде
красте грдне.

Уста пуста
шума густа
језик каљаф
перчин ћељаф.

Акшам пладно
саба трча
Век чујечки
лтва срча.

лтџа - крџа

срча - чаша

џрђи - џруди, џрса

нуса - невестџа, млада жена

саба - јуџро, јуџарња молиџва

КАЖИ ПРАВО Адему С.

Још јена година изџоркахме
бес Тебе
ка млајнеста бес навожења

Још јен Бајрам напрајме
бес Тебе
ка дејка бес гљеданика

Млогу свадбе иступахме
бес Тебе
Ка мати без рожда

Кажи право
а бољи ка се мре
А је во џенет хубаво
ка срце Тџује?

џрокаме - џурамо

навожења - младожења

Бајрам - муслимански верски џразник

рожда - џород, деца

џенет - рај

МАМА

Смијење лањско
во сноп ти врзујем
имам кувет гољем
сон да ти измилујем.

Пујење сајско
во гроп ти бигињишујем
имам коске тврде
ду дип да го чујем.

Желање мамљиво
во грс ти го берем
кољку сум хулаф
звезде ће ти наберем.

мама - лаж
грс - дланови обе руке
хулаф - лудак, луд

АСПРА И ПЉУКАНИЦА

Во тебе собране
пристафштине земњине
во мене згугурчене
дбочине рекине

Во тебе вљикнате
цвећина ливадине
во мене узрене
воћке башчине

Во мене склупчене
уфке бећарске
во тебе врзане
муке аскерске

Во мене препнате
руке фукаречке
во тебе пцојсане
мераци старечке

Во тебе прољеће
во мене зима
мерак и свза
аспра и пљуканица...

пљуканица - пљувачка
уфке - муке, јецај
аскер - војник
прейнаш - сайлешен, сайеш
пцојсан - лијсан

СУГАРИЦА

Ке шо газнала
пут се исривиф
ке шо барнала
поток пресушиф.

Ке шо играла
божур не вликнаф
ке шо збифнала
закос не удриф.

Ке шо пуала
биљбиљ не љетнаф
ке шо цунала
бећар не заспаф.

Ке шо љегнала
постеља изгорелаа
ке шо милуала
месечина затруднела.

сугарица - најмлађа кћерка, љубимица

АМАНЕТ МЛАДЕМ

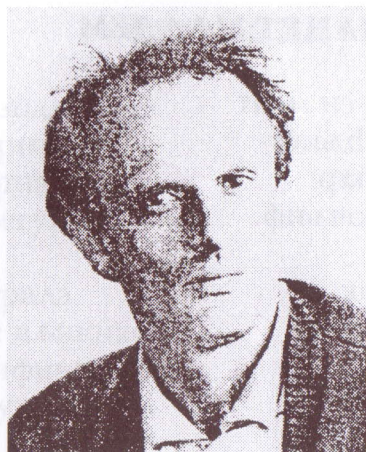
Стај во уста дур си млат
старос је з'п клаћлиф
Цуни дур си бећар
године се вир мочлиф.

Напрај дур си јак
вакат је лаф мамлиф
рипај дур си дете
старос је мос грбаф.

Пуј дур имаш глас
косма бела неје снек
играј дур имаш ноге
кус је - прекус је Век.

www.arhivkrusevo.blogspot.com

аманет - ојорука, обавеза чувања

О писцу:

ХАМИД ИСЛАМИ

Рођен во Рајча, 1959. год. Ду сега најишаф:

Почиваљиште, 1990., Ваљево

Међу нас и во нас, 1993., Ниш

Отљедало от камен, 1995., Ваљево

Небо во срча вода (хаику), 1995., Пожега

Дејке на коња, 1995., Приштина

Јусуф и Џемиља (драма), 1995., Ваљево

Долајче (џрикашке за деца), 1996., Приштина,

Писма из Горе, 1996., Драгаш

Работи во школа во Рајча. Пишује на ѓорански и на српски.

САДРЖАЈ

1. УФКЕ НАШЕНСКЕ	5
РАДЕ ПЕСНЕ	
2. ПЕСНЕ МУЈЕ	8
3. НЕМОЖЕМ БЕС ТЕБЕ	9
4. ТРЧАЉИШТЕ	10
5. БОЉЕС	11
6. СВЕ КА НИШТО	12
7. РАДА ПЕСНА	13
ПИШАНИЦА	
8. ПИШАНИЦА	15
9. ДЕЊ ПРЕТ КИЈАМЕТ	16
10. МАГАРЕТУ ЗА ХАТАР	17
11. СЉИКЕ	18
12. ВЕТРОЈ	19
13. ВИР	20
14. ВОДЕНИЦА	21
15. КУТИЈИЧИЃАМ	22
16. ПРОЉЕЃЕ	23
17. КЕ НЕМА НАФАКА	24
18. СО ЗОР ЧУЈЕК	25
19. АКАЛ ВО ГЛАВА	26
20. КОЈ ШО ТРАЖИ ЃЕ НАЈДЕ	27
21. АРГАТИ СЕ БЕРЕТ	28
22. ЗАНАВЕК ДУР ЈЕ ВЕК	29
23. БИК СЕФСКИ	30
24. ВИЉАН	31
25. КА МРЕТ ФУКАРЕ	32
26. ЗА СВЕ КРИФ	33
СТАРОС ПУСТА КАЉАВИ УСТА	
27. СТАРОС ПУСТА	35
28. ВЕК ЧУЈЕЧКИ	36
29. КАЖИ ПРАВО	37
30. МАМА	38
31. АСПРА И ПЉУКАНИЦА	39
32. СУГАРИЦА	40
33. АМАНЕТ МЛАДЕМ	41
34. О АУТОРУ	42

ХАМИД ИСЉАМИ

НИБЕТ ГОРИ
1997. ПРВО ИЗДАЊЕ

ДОМ КУЛТУРЕ ОПШТИНЕ ГОРА

Уредник:

Драгослав Гале Стевановић

Рецензент:

Недељко Терзић

Цртеж на корицама:

Новица Милутиновић

За издавача:

Наит Ибраими

Штамајла: Гораграф

Тираж: 300

CIP - Каталогизација у публикацији

Народна и универзитетска библиотека Приштина

886.1-2

НИБЕТ ГОРИ, Књ. 3. -

Уредник: Драгослав Гале Стевановић,

Драгаш; Дом Културе, 1997 (Београд: "Гораграф"). - 48

стр.; илустр. 21 цм